

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ро. вулиця Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ФЕДЕРАЛЬНІ ВИБОРИ В КАНАДІ.

Федеральні вибори до парламенту в Оттаві, що відбулися 29. жовтня ц. р., не дали певної перемоги ні консервативам, ні лібералам. Ні одна ні друга з капіталістичних партій не здобула більшості необхідних місць, потрібної для забезпечення своєї влади на наступних чотири роки.

Всіх послів в домініальному парламенті є 245. Щоб мати більшість, потрібно отже дати партії найменше 123 послів. Тимчасом ні консервативна, ні ліберальна партія той більшості не має. Хоч повного вислід виборів, коли це підемо, ще немає, то все таки можна сказати, що консервати матимуть всіх послів около 117, ліберали около 100, прогресисти яких 25, робітничі 2 і "независимі" 1. Консервати будуть найсильнішою групою в парламенті, але азучена опозиція лібералів, прогресистів, робітничих і "независимого" послів становитиме більшість.

Як-ж буде правительством? Якщо прогресисти згодяться поірати лібералів, то дуже можливо, що ліберальне правительство не буде ризикувати і поспробує цаста в затриманню влади в своїх руках. Коли-ж це виявиться неможливим і правительство Кінга зрештине, тоді владу візьмуть консервати. Але чи втримають вони її в такому випадку, це дуже сумнівно і несприятливе. При першому голосуванні над яким небудь їхнім пропозицією опозиція їх провалить і тоді останеться одиникий вихід — нові вибори. Тому то в політичних кругах загалом так і думають, що нові вибори таки мусять відбутися незадовго.

Вислід виборів, так далеко як це стосується робітників і незалежних фармерів, виявив хиткі і слабі основи так званого прогресивного політичного руху серед фармерів і певного реформістичного руху серед робітників. Прогресисти не тільки що втрачають дуже багато посольських місць, які вони мали в останньому парламенті, але й число голосуючих за ними неювірно зменшилося. Ліберальні кандидати, за винятком Вудворта і Гіса у Вінніпегу, всі провалилися. Декотрі з них одержали менше число голосів, як їх дістали робітничі кандидати в попередніх виборах. Наприклад, в Едмонтоні лейбористський кандидат Лейтман дістав значно менше голосів як т. Бартоломю, комуніст, що кандидатова підчас доповнюючих виборів до провінціального парламенту.

Причини упадку прогресивного-фармерського політичного руху не тяжко зрозуміти. Аграрна криза, що поставила була фармерів в післявоєнних роках в дуже тяжке становище, розворушила їх і примусила між иншим до самостійної політичної акції. Коли фармери опинилися в догах по вуха й не могли дістати кредиту, коли їхні задолжені фарми стали ліцитувати і виконати фармерські фамілії з помешкань, тоді вони почали розуміти, що влада, яка їх не обороняє, служить тій суспільній класі, що їх кривдить, виснажує і з власними їхніми руками побудованих помешкань винювати. Це наведе їх на думку про потребу незалежної фармерської політичної акції. Але ця думка була впливом дуже ще слабого почуття суспільних класових ріжниць, а не класової свідомості. Класово свідомого елементу серед фармерів, по правді кажучи, не було і до нині є тільки одиниці, що зрозуміли класове становище фармерів в теперішньому суспільстві.

Почуття невдоволення старими капіталістичними політичними партіями доповняло до започаткування так званого прогресивного фармерського політичного руху. На жаль на чолі того руху опинилися люди, що попередню належали до ліберальної або консервативної партій, а чистю буржуазною психологією і ідеологією та політичним вишколенням одержаним в капіталістичних партіях. Не дивно, отже, що прогресивний фармерський рух виявився буржуазним реформістичним рухом. Прогресивні фармерські правительства в Онтаріо, Альберті і Манітобі не виявили великих ріжниць від ліберальних правительств; прогресисти в домініальному парламенті трималися весь час хвоста ліберальної партії.

Розуміється, що так становиче не могло навчити і переконати фармерський загаль, до того рода боротьба до чого небув кращого зараз, чи в майбутньому, доправащт. Коли-ж вже перед самими виборами прогресивні лідери стали майже отверто брататися з лібералами, то це ще більше показало фармерам, що між прогресистами, й консерватами дійсної, різкої ріжниць нема. До того дуже важним чинником, що вплинуло на байдужне відношення фармерів до своєї незалежної політичної акції, було частинне і хитлеве усунення аграрної кризи, завдяки децю кращому урожаєві. Фармери забули недавню біду і скрутне положення, а про її повторення в майбутньому думати їм не хочеться. Не бачучи великої суттєвої ріжниць між прогресистами, лібералами й консерватами, вони голосували на одних, других й третіх. Коли-б фармерські організації й прогресивні лідери займали чистю класове становище, коли-б дбали про поширення між фармерами класової свідомості, коли-б, замість залізання до лібералів, вони провадили до злуки з робітниками, то й вислід виборів був-би инший.

Тез саме до певної міри можна сказати й у відношенню до реформістичного лейбористського політичного руху. За винятком Вінніпегу, де робітники на загаль більш класово свідомі, як в якому иншому місті Канади, скрізь можна помітити деморалізуючий вплив проповідування класового співробітництва. У Вінніпегу робітники в великому числі настільки класово свідомі, що з року на рік численніше голосують на робітничих кандидатах, не вважаючи навіть на те, що декотрі з тих кандидатів часом настільки реакційні або фейкери, що не заслуговують на довіру і не користуються симпатіями робітничого загалу. Вінніпегські робітники розуміють вже, що в цей спосіб вони викликають свій протест проти капіталістичних партій. За капіталістичними партіями голосує щораз менше число несвідомих і задурених нагими агентами робітників. Але в інших містах пропаганда лейбористських соціал-зрадників доводить до того, що піддале робітничому не притримуються класового розмежування і не робить ріжниць між робітничими а буржуазними

кандидатами, тільки голосує на "кращого чоловіка". Ось чим можна пояснити відношення та упадок робітничих голосів під час виборів в деяких місцевостях.

Щоб виробити у робітників почуття і свідомість класової робітничої єдності, Комуністична Партія завжди закликала і закликає всі робітничі організації до створення єдиного робітничого фронту, основою якого мусить бути боротьба проти капіталізму. На це власне не погоджуються лейбористські фейкери, бо вони не хотять вести боротьби проти буржуазії. Політичну боротьбу робітників вони використовують для себе немов якбіс спорт, або-ж як нагоду для власної кар'єри. От хоч-би у виборах: побідить буржуазний кандидат, лейбористський політикан йому гратулює, а побідить лейбористський, тоді буржуазний його вітає з перемогою і кричить собі взаємно "гура!" (Таке було навіть між-побідними лейбористськими і побідженими буржуазними кандидатами у Вінніпегу.)

Так робітники як і незалежні фармери після цих виборів не повинні сушити собі голови тим, що зроблять тепер Кінг або Міен, що в жадного з них немає більшості своїх послів в парламенті. Вони самі дадуть собі раду і котра-б капіталістична партія не була при владі, працюючим масам Канади лекше від цього не буде. Чи одна, чи друга з цих партій матиме уряд в своїх руках, вона буде служити капіталістам а не працюючим. Нам треба на далі це завзяте працювати над класовим освідлюванням робітничих і фармерських мас і обслуговуванням їхніх сил. Тільки класова свідомість і організації доправащт робітників і фармерів до здобуття робітничо-фармерської влади і остаточного освободження від гнету й виснажу.

ДЕСЯТЬ ЛИСТОПАДОВИХ ЗАПОВІДІВ.

- 1. Кожного ранку в місяці листопаді, коли встанеш, згадай, що це місяць допомоги українській робітничо-фармерській пресі в Канаді. Чим ти допоміжеш?
2. Згадай, хто з твоїх сусідів, знайомих і товаришів по праці ще не є передплатником "Укр. Роб. Вістей" і постарайся зробити його ним. "Укр. Роб. Вісти" мусять дістати тисячу нових передплат і в цьому здобуттю є й твоя частина праці.
3. Не кажи, що "тяжкі часи" і тоді багато допомогти. В робітничих ніколи не було золотих часів і несвідоме робітництво навіть сьогодні втрачує багато грошей на марниці; а то й на шкоду собі. Робітничі газети відкривають очі таким робітникам і в цьому буде перш усього заслуга твоя, як придбаєш від них передплату на "Укр. Роб. Вісти".
4. В твоїй місцевості всі знають, що ти читаєш "Укр. Роб. Вісти". Знають про це навіть твої вороги. Докажи їм, як ти шануєш й ціниш свою газету! Хай не бракує твого імені в списку жертвodawців і тих, що приєднали нові передплати. Діло докажи свою відданість робітничій справі!
5. Не спускайся на це, що другі будуть без тебе працювати для преси. Коли так скаже кожний, то ти залишишся без своєї газети і будеш примушено читати брехливу пансько-попівську пресу, яка є ворогом своїх інтересів.
6. Не задовольняйся тим, що в твоїй місцевості працює вже

з юні. Минулої весни він звів завзяту боротьбу проти злижк платні і майнерів в Колмен завдяки його старанням і проведові найдовше вистояли в цій боротьбі. По розбиттю Ю. М. В. оф А. т. Стокалюк розпов агітацію за сформованням Майн Воркерс Юніон оф Канада і на першій конвенції цієї організації, що відбулася в Блейрмор, зівстав вибраний заступником президента. За цілий час своєї діяльності т. Стокалюк доказав, що він є щирим і дисциплінованим борцем в класовій боротьбі і ми певні, що коли він зівстане вибраний, то буде далше з питомим йому завзяттям провадити боротьбу за інтереси майнерських робітників.
Тому ми, українські майнерські робітники повинні з особливим увагою агітувати за вибором т. Стокалюка на заступника президента.
Отже, товариші майнери, всі як один, дбаймо про те, щоб на 30-го листопада вибрали вище вчисленних кандидатів до ексекютиви. Майнер.

ВІДПОВІДЬ ЗРАДНИКІВ.

22. вересня ц. р. Генеральна Рада британських професозів ухвалила декларацію британсько-радянського об'єднання до пролетарів всіх країн, "яого організації і його вождів об'єднати свої зусилля з усілякими британськими і радянськими професозів у стремліно здолати всі перешкоди, що стоять на шляху національного й міжнародного єднання проетаріату". У цій декларації, що є виявом волі 11 міль. членів британсько-радянських професозів висувалися й мотиви абсолютної потреби негайного-ж утворення єдиного фронту проетаріату цілого світу, організації єдиного Інтернаціоналу професозів.

Причинами, що спонукали британсько-радянські професозів підняти свій голос за єдиний Інтернаціонал коротко зводяться до такого: загострення господарчої кризи цілої Європи, особливо в звязку зі здійсненням плану Доса, безробіття та його наслідки, що стало нормальним явищем у цілому світі, наступ буржуазії на робочий день та заробітну плату, небезпека нової війни. Що до останнього пункту, то в декларації говориться: "Грім війни вже лунає в Марокко, Сирії та Китаю й підтверджує справедливність зробленого застереження". І наперші останнім фактом з міжнародного життя, що спонукає робітничу класу до єдності — це є гарантійний пакт, що "має за шль втягати Німеччину у військову авантюру проти Радянських Республік".

З часу оголошення цієї декларації — ще нікоді подій: загроза ліквідації переміра в британській вугільній промисловості, досягнення порозуміння в справі боргів між Францією та Англією з одного боку, та Францією й Америкою з другого, — лише підтверджують величезну небезпеку для робітничої класи, що їх таять у собі сучасні обставини.

І от, майже через три тижні після опублікування декларації британсько-радянського об'єднання, в пресі з'явилась відповідь Амстердамського Інтернаціоналу Професозів. Як і по чину положено цим пропольованим аблакатам, по суті справу вони нічого не відповідають, а вся їхня відповідь — це обвинувачення у всіх смертних гріхах більшовиків та скарги на надто буйний радикалізм лідерів теїх британських професозів. У цій своїй відповіді Амстердамці не намагаються нічого остроумного, як повторювати нудну жовану-пережовану щодня, так як буржуйки рукавички.

НЕВІЛЬНИЦТВО НА КАВОВИХ ПЛЯНТАЦІЯХ БРАЗИЛІЇ.

Бразилія, це республіка в Полудневій Америці. В ній є багато українських емігрантів. Ще й тепер польська шляхта та її українські наймити стараються вербувати з Галичини українських селян до Бразилії, тим більше, що до Злучених Держав дістатися дуже тяжко, а до Канади також не легко. Багато емігрантів в Бразилії працюють на плянтациях кави, які там звуть Фазенди. В "Новому Часі" з 27. вересня нахотимо опис життя робітників на цих фазендах. Його подає дописувач з Бразилії за бразилійською польською газетою "Swit". Ось що він пише:
"Умови життя на фазенді доволі сумні. Дванайцятигодинний робочий день, цілковита залежність від фазендера, його керовника і його драбів — капангів (помічників) усуможливають як небув організоване життя, до якого звикли вже наші емігранти. Всякі спроби створення якоїсь професійної організації зустрілись напевно з підозрінням в "більшевизмі" і репресіями з боку заряду фазенди або місцевої поліції, яка тримає сторону об-

шарника, бо цей найчастіш належить до урядової партії".
Для характеристики цих відносин автор подає такі два випадки: В останніх тижнях в одній місцевості стейту Сан Павльо фазендер, якого дуже любили робітничі-колоністи (шасливий винюток), був за щось арештований поліцією. Його колоністи, зібравшись, відбили його від поліції і увальнили. Тоді надійшов більшій відділ поліції і відразу почав стріляти в юрбу. Люде утікли, лишивши на місці 36 трупів. Ранені поховалися, з поліції ніхто не потерпів.

До цього автор додає: треба зауважити, що цього фазендера любили робітники, а заарештувала поліція. Що-ж може статись, коли який впливовий фазендер покличе поліцію проти своїх робітників, які не люблять його, а які з якогось приводу обурені?"

І другий випадок: коли не так давно до стейту Сан Павльо прибуло два пароплави з жовнірами з армії ген. Врангля, людьми може до певної міри деморалізованими війною і скитанням, але просякнутими сучасними здобутками працюючого світу, їх призначено за більшовізованих, анархістів, нежданих елементів, посаджено на пароплави й відіслано назад до Європи.

Далі автор так маює життя колоністів на фазенді: "Відрізані від зовнішнього світу, відокремлений мювро, не маючи ніде земляків, котрі-б йому радо, потіхою чи поміччю могли служити, мусить зійти до ролі робочого вола. Ні товариства, ні школи, ні своєї церкви, чужий світ, чужі умови, чужі люде, чужий виснаж — тяжка праця, легкість надвідносно радянських професозів, замкнення в родиннім оточенню або в оточенню співтоваришів цієї кавової вазанції".

Як бачимо, невесело предствалеться життя колоністів на кавових плянтациях. А що пойдуться на наші умови, або ми розірвемо з вами всяку переписку". Та зараз, маючи перед собою документ, підписаний від імені 11 мільонів робітників британсько-радянського об'єднання, амстердамці змушені, відтягаючи справу, все-ж підкреслювати, що питання про взаємовідносини з Московьким Виконком Амстердамського Інтернаціоналу буде розглядати на своєму засіданню дець 4—5 грудня. Це відволікання теж характерне для амстердамських жовних професозівних бонзів. Боячись стати віч-на-віч з представниками британсько-радянських професозів, амстердамці відволікають кожну справу, топчуться на місці, вичікуючи на слушний час. Та кожне таке відволікання гірше-ж для самих амстердамців. Кожен день зміцнення наступу капіталістів несе за собою розвіювання ілюзій демократизму в головах найвідсталіших — у класовому розумінню — робітничих мас. Гарантійний пакт поставив ще в тяжчі умови трудящі маси Європи і в першу чергу робітничу класу Нільмеччини. Поруч з цим він-же (гарантійний пакт) ще збільшить реальність військових сутичок, що наочно буде доводити справжню зрадницьку роботу амстердамців з їхніми дипломатичними вихлясами, на отвертий заклик британсько-радянських проспілок.

Що до самих українських емігрантів, то автор статті до "Нового Часу" пише:
"При цій нагоді слід зазначити, що наша еміграція, яка з головою погрузла у внутрішні сварки, звертає мало уваги на матеріальний бік колоніста, а новоприбуваючими ніхто не опікується і вони самотужки шукають шляхів до кращого майбутнього".

НЕВИДОМИЙ ТІВР НАПОЛЕОНА.

В малім італійським містечку Савона, відкрили цими днями незвичайно цінний рукопис Наполеона. Рукопис лежав між старими книжками одної приватної бібліотеки, а в згаданім містечку довший час жив останній особистий секретар великого Корсиканця, Ляс Казас. Рукопис складається з 469 філософських афоризмів на тему сили, слави, життя та смерті.

В ОБОРОНІ ТОВ. РАКОШІ.

У Празі та Братиславі відбулись скликані чехословацькою компартією мітинги протесту проти переслідування робітників в Угорщині та в обороні Ракоші. У Празі виділено особливу делегацію для передачі протесту угорському посольству в Чехословаччині. Таку саму телеграму надіслано до угорського посольства і з Братислави. Опубліковано протест 50 діячів науки, літератури та мистецтва.

В суботу, 7. листопада вечером в Укр. Роб. Домі в Вінніпегу!